

Soortengericht onderzoek Woonservice, Klijndijk (KLI007)

Onderzoek naar verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van huismus, gierzwaluw en vleermuizen

9 december 2024

Kenmerk R027-1290169NWI-V01-prr-NL

Verantwoording

Titel	Soortengericht onderzoek Woonservice, Klijndijk (KL1007)
Opdrachtgever	Stichting Woonservice Drenthe & Groningen
Projectleider	[REDACTED]
Auteur	[REDACTED]
Kwaliteitscontrole	[REDACTED]
Uitvoering inspectiewerk	Onder leiding van [REDACTED]
Kenmerk	R027-1290169NWI-V01-prr-NL
Aantal pagina's	26
Datum	9 december 2024
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
W.A. Scholtenstraat 3a
Postbus 722
9400 AS Assen
T +31 59 23 91 30 0
E info.assen@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel onderzoek	5
1.2	Leeswijzer	5
2	Plangebied en beoogde ontwikkeling	5
2.1	Plangebied	5
2.2	Beoogde ontwikkeling	6
3	Relevante soorten en mogelijke effecten en verbodsbepalingen	6
3.1	Natuurtoets	7
3.2	Huismus	7
3.3	Gierzwaluw	7
3.4	Vleermuizen	7
4	Onderzoeksmethode	8
4.1	Protocollen	8
4.2	Huismus	8
4.3	Gierzwaluw	9
4.4	Vleermuizen	9
5	Resultaten	10
5.1	Huismus	10
5.1.1	Resultaten	11
5.1.2	Effecten en verbodsbepalingen	12
5.2	Spreeuw en kauw	13
5.2.1	Resultaten	13
5.2.2	Effecten en verbodsbepalingen	14
5.3	Gierzwaluw	15
5.3.1	Resultaten	15
5.3.2	Effecten en verbodsbepalingen	15
5.4	Vleermuizen	16
5.4.1	Resultaten KLI007	17
5.4.2	Effecten en verbodsbepalingen	18
6	Vervolgstappen	19

6.1	Is er een omgevingsvergunning nodig?	19
6.2	Spreeuw	20
6.3	Vleermuizen	20
6.4	Omgevingsvergunning	21
6.5	Overige maatregelen.....	22
7	Conclusie.....	23
7.1	Aanleiding	23
7.2	Conclusie	23
8	Literatuur	25

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel onderzoek

Stichting Woonservice Drenthe & Groningen is van plan de woningen aan de Klijnstraat 23, 25, 35 en 37 te Klijndijk te slopen en hier nieuwbouw te realiseren. TAUW heeft deze plannen reeds getoetst aan natuurwetgeving van de Omgevingswet in een natuurtoets (TAUW, 2023). De natuurtoets concludeert dat negatieve effecten op beschermde soorten (huismus, gierzwaluw en vleermuizen) niet met zekerheid zijn uitgesloten.

TAUW heeft daarom soortgericht onderzoek uitgevoerd om de functie van het plangebied voor huismus, gierzwaluw en vleermuizen te bepalen. Deze rapportage doet verslag van het soortgericht onderzoek en geeft antwoord op de vraag of voor uitvoering van de beoogde ontwikkeling een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig is.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 volgt een overzicht van het plangebied en de beoogde ontwikkeling. In de navolgende hoofdstukken staan de details en de resultaten van het ecologisch onderzoek. In hoofdstuk 3 volgt eerst een samenvatting van de conclusies uit de natuurtoets. In hoofdstuk 4 is de onderzoeksmethode uitgewerkt, waarna in hoofdstuk 5 de resultaten van het onderzoek zijn behandeld. Aan de hand van de resultaten is een effectbeoordeling uitgevoerd. In hoofdstuk 6 'vervolgstappen' is aangegeven of mitigerende maatregelen van toepassing zijn, of een omgevingsvergunning nodig is en onder welke voorwaarden een vergunning redelijkerwijs verleend kan worden. Tot slot vat hoofdstuk 7 alles in een conclusie samen.

2 Plangebied en beoogde ontwikkeling

Dit hoofdstuk geeft een beschrijving van het plangebied en de beoogde ontwikkeling.

2.1 Plangebied

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied. Het betreffen vier woningen, die zich bevinden in het dorpje Klijndijk, in de provincie Drenthe. Het plangebied bestaat uit vier 2-onder 1-kap woningen met de adressen Klijnstraat 23, 25, 35 en 37 (complex KLI007). De woningen hebben twee verdiepingen en hebben een schuin dak met dakpannen. Alle woningen beschikken over een schoorsteen en een aanbouw aan de achterzijde van het gebouw. De woningen hebben een kleine voor- en achtertuin, die weinig beplanting bevatten. Tussen de woningen bevindt zich een grasveld met twee kleine bomen. Hier hebben vroeger vier zelfde soort woningen gestaan. Ten noorden van het plangebied staat een gymzaal/dansschool en ten zuiden van het plangebied staat een klein bosschage bestaande uit enkele bomen en struiken. In de verder omgeving liggen andere woningen, in het oosten op bijna één kilometer afstand ligt het Valtherbos en ten westen van het plangebied ligt een agrarisch gebied. .

Figuur 2.1 Ligging plangebied (globaal begrensd)

2.2 Beoogde ontwikkeling

Het gaat om het slopen van de huidige vier woningen waarna nieuwbouw gerealiseerd wordt. Hierbij wordt het gehele perceel bouwrijp gemaakt. Daarmee worden ook de tuinen afgegraven, echter bevinden zich hier geen bomen of grote struiken. Het kleine bosschage met enkele bomen ten zuiden van het plangebied blijft ongemoeid. Indien men tijdens de werkzaamheden gebruik maakt van een bouwkeet wordt deze vermoedelijk geplaatst binnen het plangebied. De sloop staat gepland in het vierde kwartaal (oktober tot en met december) van 2025. Hierbij wordt in de winterperiode gesloopt buiten de kwetsbare perioden van huismus, gierzwaluw, spreeuw en kauw (niet tijdens periodes van vorst, ijzel en sneeuw). De nieuwbouw woningen staan gepland om opgeleverd te worden in het vierde kwartaal van 2026.

3 Relevante soorten en mogelijke effecten en verbodsbepalingen

In dit hoofdstuk is beschreven waar relevante soorten en het leefgebied verwacht worden. Tevens zijn de mogelijke effecten en verbodsbepalingen van relevante soorten benoemd.

3.1 Natuurtoets

In de natuurtoets is gebleken dat niet op voorhand uitgesloten kan worden dat beschermde soorten in het plangebied voorkomen en dat negatieve effecten op beschermde soorten tot een overtreding van de verbodsbepalingen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) leidt (TAUW, 2023). De soort(groep)en waar het om gaat zijn huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Deze soort(groep)en worden in de volgende paragrafen nader toegelicht.

3.2 Huismus

Uit de natuurtoets (TAUW, 2023) blijkt dat de beoogde ontwikkeling mogelijk negatieve effecten heeft op door de Omgevingswet beschermde soorten, namelijk nestplaatsen en rustplaatsen van huismus. Voor huismus is het noodzakelijk nader onderzoek uit te voeren om aan te tonen of nesten van deze soorten aanwezig zijn in de woningen. Tevens dient voor deze soort nader onderzoek gedaan te worden naar essentieel leefgebied van huismus. Afhankelijk van de resultaten uit het nader onderzoek kan het nodig zijn een omgevingsvergunning voor een flora-fauna activiteit aan te vragen. Als een omgevingsvergunning nodig is, dan dienen ook mitigerende/compenserende maatregelen te worden getroffen.

3.3 Gierzwaluw

Uit de natuurtoets (TAUW, 2023) blijkt dat de beoogde ontwikkeling mogelijk negatieve effecten heeft op door de Omgevingswet beschermde soorten, namelijk nestplaatsen gierzwaluw. Voor gierzwaluw is het noodzakelijk nader onderzoek uit te voeren om aan te tonen of nesten van deze soorten aanwezig zijn in de woningen. Afhankelijk van de resultaten uit het nader onderzoek kan het nodig zijn een omgevingsvergunning voor een flora-fauna activiteit aan te vragen. Als een omgevingsvergunning nodig is, dan dienen ook mitigerende/compenserende maatregelen te worden getroffen.

3.4 Vleermuizen

Uit de natuurtoets (TAUW, 2023) blijkt dat de beoogde ontwikkeling mogelijk negatieve effecten heeft op door de Omgevingswet beschermde soorten, namelijk verblijfplaatsen van vleermuizen. Om aan te tonen of er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de woningen is nader onderzoek nodig. Tabel 3.1 geeft weer welke typen verblijfplaatsen van vleermuizen mogelijk aanwezig kunnen zijn in de woningen (TAUW, 2023, zie bijlage 1). Andere (typen) verblijfplaatsen van andere vleermuissoorten zijn uitgesloten ter plaatse van het plangebied. Op basis van de resultaten uit het nader onderzoek kan het nodig zijn een omgevingsvergunning voor een flora-fauna activiteit aan te vragen. Als een omgevingsvergunning nodig is, dan dienen ook mitigerende/compenserende maatregelen te worden getroffen.

Tabel 3.1 Mogelijk aanwezige soortfunctiecombinaties in het plangebied

Type functie	Vleermuissoorten
Zomerverblijf in gebouw	Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis
Paarverblijf in gebouw	Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis
Kraamverblijf in gebouw	Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, kleine dwergvleermuis
Winterverblijf in gebouw	Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis
Massawinterverblijf in gebouw	Niet van toepassing

4 Onderzoeksmethode

In dit hoofdstuk is de onderzoeksmethodiek per verwachte soort beschreven.

4.1 Protocollen

Het veldwerk voor het ecologisch soortonderzoek is uitgevoerd volgens de meest recente versie van algemeen geaccepteerde onderzoeksprotocollen. In sommige gevallen betreft dit de kennisdocumenten van BIJ12 of de soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus. In de volgende paragrafen is per soort(groep) de methode van het onderzoek beschreven.

4.2 Huismus

De inventarisatie van huismussen richt zich op het waarnemen van een volwassen individu of paar in broedbiotoop, nesten, zang van een mannetje en op gedrag dat een territorium of nest indiceert. Het ecologisch onderzoek is uitgevoerd conform de in het kennisdocument huismus voorgeschreven onderzoeksinspanning (BIJ12, 2023). Hiervoor zijn twee inventarisatiemomenten uitgevoerd in de periode 1 april tot en met 15 mei. Het onderzoek heeft overdag vanaf enkele uren na zonsopkomst plaatsgevonden wanneer de meeste activiteit is waar te nemen bij de juiste weersomstandigheden (droog, geen kou en weinig wind). Ook andere functies van het leefgebied (onder andere voedselgebied en schuilmogelijkheden) zijn onderzocht. De exacte data en weersomstandigheden zijn te vinden in tabel 4.1.

Tabel 4.1 Data, focus/doel en weersomstandigheden per veldbezoek

Ronde	Datum	Tijd bezoek	Focus/doel	Weersomstandigheden
1 KLI007	21-04-2024	14:30–15:30	Nestlocaties en functionele leefomgeving van huismus	Half bewolkt (10-80 %), droog, 13°C, 3 Bft (noordoost)
2 KLI007	02-05-2024	12:26-13:26	Nestlocaties en functionele leefomgeving van huismus	Onbewolkt (<10 %), droog, 19 °C, 4 Bft (oost)

4.3 Gierzwaluw

Het onderzoek naar gierzwaluw is uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023). Om nestlocaties in kaart te brengen is door een ervaren ecooloog onderzoek gedaan. Tijdens het onderzoek is in het gehele plangebied gelet op activiteit van gierzwaluw. Aanwijzingen (bijvoorbeeld in- en uitvliegers of laagvliegende, roepende gierzwaluwen) van een nestlocatie zijn, indien waargenomen, genoteerd op kaart.

In totaal zijn drie veldbezoeken aan het plangebied gebracht in de periode 1 juni tot 15 juli. Door de veldbezoeken te spreiden is een beter beeld verkregen van de aanwezigheid van en de betekenis van het plangebied voor gierzwaluw. Als periode tussen de bezoeken is minimaal 10 dagen aangehouden. De bezoeken zijn uitgevoerd tijdens gunstige weersomstandigheden. Dit houdt voor gierzwaluw in dat het droog moet zijn en er niet te veel wind moet staan. Hierbij is minimaal één inventarisatieronde vóór 1 juli wordt uitgevoerd en één inventarisatieronde na 1 juli (in verband met spreiding tijdens het broedseizoen en het waarnemen van mogelijke nieuwe broedpaartjes). In tabel 4.2 zijn de bezoekgegevens weergegeven. Alle bezoeken zijn vanaf 1,5 uur voor zonsondergang, tot 0,5 uur na zonsondergang uitgevoerd.

Tabel 4.2 Data, focus/doel en weersomstandigheden per veldbezoek

Ronde	Datum	Tijd bezoek	Focus/doel	Weersomstandigheden
1 KLI007	02-06-2024	20:21–22:21	Nestlocaties van gierzwaluw	Bewolkt (>80 %), droog, 15 °C, 3 Bft (noordwest)
2 KLI007	13-06-2024	20:30-22:30	Nestlocaties van gierzwaluw	Bewolkt (>80 %), droog, 16 °C, 2 Bft (zuidoost)
3 KLI007	03-07-2024	20:32-22:32	Nestlocaties van gierzwaluw	Bewolkt (>80 %), droog, 15 °C, 3 Bft (zuidwest)

4.4 Vleermuizen

Het vleermuizenonderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuizenprotocol 2021 van het Netwerk Groene Bureaus (NGB, 2021). Dit is gedaan met behulp van een batdetector (type: Petterson D240X). Een batdetector is een apparaat dat de ultrasone geluiden die een vleermuis maakt omzet in voor de mens hoorbare tikkende geluiden. Aan de hand van het ritme en de frequentie kan worden bepaald om welke vleermuissoort het gaat. Voor het determineren van soorten wordt daarnaast gebruik gemaakt van opnameapparatuur en speciale software voor het analyseren van vleermuisgeluiden.

Om zomer-, paar-, kraam- en kleine winterverblijfplaatsen in kaart te brengen hebben in totaal twee ervaren ecologen door de plangebieden gelopen en gepost. Tijdens het rondlopen is gekeken naar vleermuisactiviteit en vleermuisgedrag. Activiteiten die duiden op aanwezigheid van verblijfplaatsen zijn geregistreerd op kaart.

In totaal zijn vijf veldbezoeken door twee ervaren ecologen uitgevoerd in de periode mei tot oktober. Meerdere bezoeken zijn nodig omdat vleermuizen gebruik maken van een netwerk van verblijfplaatsen met bijbehorende foerageergebieden en routes tussen deze plekken.

Door de bezoeken te spreiden wordt een beter beeld verkregen van de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied en hiermee van de betekenis van het plangebied voor vleermuizen. In tabel 4.3 zijn de data en de weersomstandigheden van de veldbezoeken weergegeven. Het veldwerk is sterk weersafhankelijk en is alleen bij gunstige weersomstandigheden uitgevoerd. Dit houdt voor vleermuizen in dat er geen of weinig neerslag is en niet te veel wind.

Tabel 4.3 Data, focus/doel en weersomstandigheden per veldbezoek

Ronde	Datum	Tijd bezoek	Focus/doel	Weersomstandigheden
1 KLI007	30-05-2024	21:50-0:28	Zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen	Onbewolkt (<10 %), droog, 14 °C, 2 Bft (noordwest)
2 KLI007	20-06-2024	21:52-0:22	Zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen	Bewolkt (>80 %), droog, 17 °C, 2 Bft (noordoost)
3 KLI007	23-06-2024	02:16-05:16	Zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen	Onbewolkt (<10 %), droog, 12 °C, 2 Bft (west)
4 KLI007	28-08-2024	21:57-00:00	Paar- en kleine winterverblijfplaatsen van vleermuizen	Onbewolkt (<10 %), droog, 22 °C, 1 Bft (zuidoost)
5 KLI007	18-09-2024	22:01-00:02	Paar- en kleine winterverblijfplaatsen van vleermuizen	Onbewolkt (<10 %), droog, 17 °C, 2 Bft (noordoost)

5 Resultaten

In dit hoofdstuk zijn de resultaten van het uitgevoerde onderzoek uitgewerkt. Tevens is bepaald wat de effecten van de beoogde ontwikkeling zijn op de aangetroffen soorten en functies en of/welke verbodsbepalingen die zijn vermeld in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) (mogelijk) worden overtreden.

5.1 Huismus

Tijdens het nader onderzoek zijn geen nesten van huismus aangetoond in het plangebied. Wel zijn net buiten het plangebied nest indicatieve gedragingen vastgesteld ter plaatse van Klijnstraat 10-12 en 19-21 te Klijndijk. Het is onbekend waar de nesten van huismus zich exact bevinden. Het is wel met zekerheid te zeggen dat er zich nestlocaties bevinden ter plaatse van deze woningen. Derhalve, wordt onderstaand geen tabel of figuur met nestlocaties weergegeven. Wel worden de essentiële elementen van huismus tijdens het onderzoek nader toegelicht. In figuur 5.1 zijn alle essentiële elementen van huismus weergegeven in de directe omgeving het plangebied.

Figuur 5.1 Aangetoonde essentiële elementen van huismus t.p.v. KLI007

5.1.1 Resultaten

Tijdens de eerste onderzoeksrunde waren er enkele huismussen actief in het plangebied. Alleen ter plaatse van Klijnstraat 35-37 zijn enkele huismussen kortstondig waargenomen ter plaatse van de daken van de woningen. Net buiten het plangebied ter plaatse van de woningen aan de Klijnstraat 10-12 en 19-21 zijn diverse huismussen aan de voorzijde van de woningen waargenomen ter plaatse van het dak en de dakgoten. Het is ondanks deze nest indicatieve gedragingen onbekend waar de nesten van huismus zich exact bevinden. Het is wel met zekerheid te zeggen dat er zich nestlocaties van huismus bevinden ter plaatse van deze woningen. Tijdens het veldbezoek zijn ter plaatse van het plangebied geen nesten aangetoond van huismus.

Verder waren tijdens het bezoek veel huismussen actief in kwetterbosjes en aan het foerageren ter plaatse van het groen in de voortuinen van de woningen aan de Klijnstraat 10-12 en 19-21 (zie figuur 5.2).

Figuur 5.2 Aangetoonde kwetterstruiken en foerageergebieden van huismus ter plaatse van Klijnstraat 10-12 (links) en 19-21 (rechts). Bron: <http://streetsmart.cyclomedia.com>

Tijdens de tweede onderzoeksronde zijn binnen het plangebied geen huismussen waargenomen. Tijdens het veldbezoek zijn veel huismussen waargenomen ter plaatse van de daken en dakgoten van de woningen aan de Klijnstraat 10-12 en 19-21. Het is ondanks deze nest indicatieve gedragingen onbekend waar de nesten van huismus zich exact bevinden. Het is wel met zekerheid te zeggen dat er zich nestlocaties van huismus bevinden ter plaatse van deze woningen. Tijdens het veldbezoek zijn ter plaatse van het plangebied geen nesten aangetoond van huismus. Tijdens deze onderzoeksronde zijn wel nestlocaties van spreek en kauw aangetoond. Deze worden in het onderstaande hoofdstuk behandeld.

Verder waren tijdens het bezoek weer veel huismussen actief in kwetterbosjes en aan het foerageren ter plaatse van groen in de voortuinen van de woningen aan de Klijnstraat 10-12 en 19-21 (zie figuur 5.2). Dit groen wordt op basis van de twee veldbezoeken aangemerkt als essentieel onderdeel van het leefgebied voor de huismussenkolonie buiten het plangebied.

5.1.2 Effecten en verbodsbepalingen

Nestplaatsen

Uit het onderzoek is gebleken dat er geen nestplaatsen van huismus aanwezig zijn ter plaatse van de woningen van het plangebied KLI007.

Door de geplande sloopwerkzaamheden worden geen nestplaatsen van huismus vernield en kunnen geen individuen worden verstoord, gedood en nesten of eieren worden vernield. De sloop staat gepland in het vierde kwartaal (oktober tot en met december) van 2025. Hierbij wordt in de winterperiode gesloopt buiten de kwetsbare perioden van huismus (niet tijdens periodes van vorst, ijzel en sneeuw). Hiermee vinden ook geen negatieve effecten plaats door verstoring op de aangetoonde nestlocaties en individuen van huismus buiten het plangebied ter plaatse van de Klijnstraat 10-12 en 19-21 als gevolg van de werkzaamheden. Bovenstaande leidt dus niet tot een overtreding van verbodsbepalingen artikel 11.37 lid 1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het nemen van maatregelen en het aanvragen van een Omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is daarom voor de nesten van huismus niet noodzakelijk.

Functionele leefomgeving

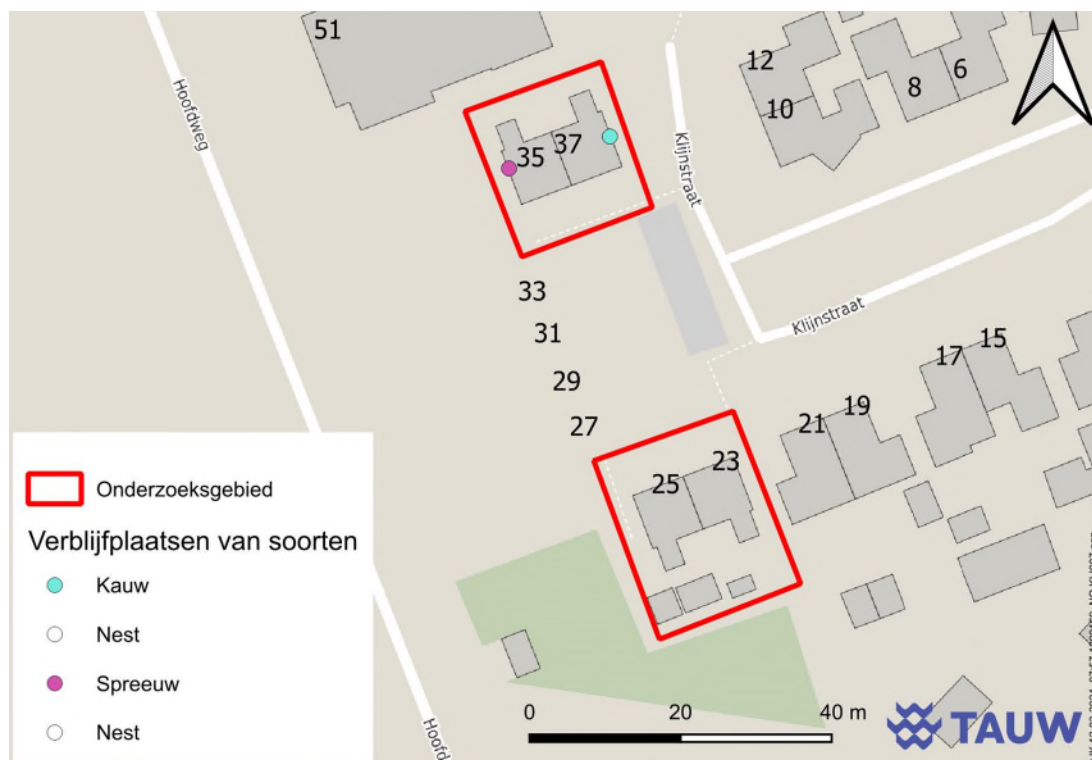
Tijdens het nader onderzoek is aangetoond dat zich essentieel groen voor huismussen bevindt buiten het plangebied. Gedurende en na de uitvoering van de werkzaamheden blijft deze functionele leefomgeving rondom het plangebied van KLI007 geschikt voor huismus, doordat de tuinen en heggen rondom het plangebied behouden blijven en hier geen werkzaamheden plaatsvinden tijdens kwetsbare periodes van huismus.

5.2 Spreeuw en kauw

In tabel 5.1 en figuur 5.3 zijn alle nestlocaties van spreeuw en kauw weergegeven binnen de plangebied KLI007.

Tabel 5.1 Aangetoonde nestplaatsen van spreeuw en kauw tijdens het onderzoek naar huismus ter plaatse van het plangebied KLI007

Plangebied	Straat en huisnummer	Type verblijf	Locatie
KLI007	Klijnstraat 35	Nestlocatie van spreeuw	Loodflap naast de schoorsteen
KLI007	Klijnstraat 37	Nestlocatie van kauw	Ter plaatse van de schoorsteen

Figuur 5.3 Aangetoonde nestlocatie(s) van spreeuw en kauw ter plaatse van KLI007

5.2.1 Resultaten

Tijdens de tweede onderzoeksrondte voor huismus is een nest van spreeuw en kauw aangetoond ter plaatse van het plangebied.

Het nest van spreeuw bevond zich achter een loodflap naast de schoorsteen van de woning aan de Klijnstraat 35 (zie figuur 5.4). Het nest van kauw bevond zich achter een loodflap van de schoorsteen van de woning aan de Klijnstraat 37 (zie figuur 5.4).

Figuur 5.4 Aangetoonde nestlocaties van spreeuw (links) en kauw (rechts) ter plaatse van de Klijnstraat 35 en 37 te Klijndijk

5.2.2 Effecten en verbodsbepalingen

Nestplaatsen

Uit het onderzoek is gebleken dat er één nestplaats van spreeuw en één van kauw aanwezig zijn ter plaatse van de woningen van het plangebied KLI007.

Door de geplande sloopwerkzaamheden worden ter plaatse van het plangebied een nestplaats van spreeuw en kauw verwijderd en kunnen individuen worden verstoord, gedood en nesten of eieren worden vernield tijdens de broedperiode van deze soorten. Het nest van spreeuw wordt beoordeeld als een jaarrond beschermd nest (zie onderstaand).

Spreeuw valt in Drenthe onder vogels waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is afhankelijk van ecologische factoren (categorie 5). De algemene staat van instandhouding van spreeuw in Nederland is 'zeer ongunstig', echter wordt de staat van instandhouding in Drenthe als gunstig beschouwd door onder andere het stabiele aantal broedparen in de provincie (Sovon, 2021). Gezien het onbekend is of er genoeg uitwijkmogelijkheden zijn voor eventuele nestlocaties (zoals bomen en gebouwen in de omgeving) zijn, en er de noodzaak bestaat om de gunstige staat van instandhouding van spreeuw te waarborgen wordt de nestlocatie gezien als een jaarrond beschermd nest. Bovenstaande leidt tot een overtreding van verbodsbepalingen artikel 11.37 lid 1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het nemen van maatregelen en het aanvragen van een Omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is daarom voor het nest van spreeuw is noodzakelijk.

Het nest van kauw wordt landelijk beoordeeld als een algemene broedvogel, er is geen wetgeving voor kauwennesten om deze jaarrond te beschermen. Wel dient buiten de soort specifieke broedperiode gewerkt te worden.

Voorafgaand aan werkzaamheden in de soort specifieke broedperiode van de aangetroffen algemene broedvogels (globaal half maart - half augustus) dient een broedvogelcontrole uitgevoerd te worden. Als tijdens de controle blijkt dat een broedgeval aanwezig is, zoals de waargenomen kauwen en spreeuwen, dient een verstoringsvrije zone rond het nest bepaald te worden door een ter zake kundige ecooloog. In deze zone mag afhankelijk van het type werkzaamheden niet gewerkt worden totdat het nest via een natuurlijke manier weer verlaten is.

5.3 Gierzwaluw

Tijdens het nader onderzoek zijn geen nesten van gierzwaluw aangetoond in het plangebied of de directe omgeving. Derhalve, wordt onderstaand geen tabel of figuur met resultaten weergegeven. Wel worden de onderzoeksrondes met waarnemingen van gierzwaluwen tijdens het onderzoek nader toegelicht.

5.3.1 Resultaten

Tijdens de eerste onderzoeksronde waren er enkele gierzwaluwen actief in en rond het plangebied. Tijdens het bezoek zijn binnen het plangebied geen gierzwaluwen vastgesteld die binding hadden met het plangebied. Alleen ver buiten het plangebied zijn ter plaatse van de naastgelegen woonwijk een groep van zeven gierzwaluwen waargenomen. Tijdens dit bezoek zijn geen nestlocaties van gierzwaluw aangetoond ter plaatse van het plangebied of de directe omgeving.

Tijdens de tweede onderzoeksronde waren er meerdere gierzwaluwen actief net buiten het plangebied. Tijdens het bezoek zijn binnen het plangebied geen gierzwaluwen vastgesteld die binding hadden met het plangebied. De waargenomen gierzwaluwen (tien stuks) vlogen tijdens het bezoek laag boven woningen ten zuidoosten van het plangebied en hadden daar duidelijke binding. Tijdens dit bezoek zijn geen nestlocaties van gierzwaluw aangetoond ter plaatse van het plangebied of de directe omgeving.

Tijdens de derde onderzoeksronde waren er wederom enkele gierzwaluwen rond het plangebied actief. Tijdens het bezoek zijn binnen het plangebied geen gierzwaluwen vastgesteld die binding hadden met het plangebied. De waargenomen gierzwaluwen (zes stuks) vlogen tijdens het bezoek hoog boven de woningen over vanuit het noordwesten naar het zuidoosten. Tijdens dit bezoek zijn geen nestlocaties van gierzwaluw aangetoond ter plaatse van het plangebied of de directe omgeving.

5.3.2 Effecten en verbodsbepalingen

Nestplaatsen

Uit het onderzoek is gebleken dat er geen nestplaatsen van gierzwaluw aanwezig zijn ter plaatse van de woningen van het plangebied KLI007.

Door de geplande sloopwerkzaamheden worden geen nestplaatsen van gierzwaluw vernield en geen individuen verstoord, gedood en nesten of eieren worden vernield.

Bovenstaande leidt niet tot een overtreding van verbodsbepalingen artikel 11.37 lid 1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het nemen van maatregelen en het aanvragen van een Omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is daarom voor de nesten van gierzwaluw niet noodzakelijk.

5.4 Vleermuizen

In tabel 5.2 en figuur 5.5 zijn alle zomer- en paar-/winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis weergegeven binnen de plangebied KLI007.

Figuur 5.5 Aangevoonde verblijfplaatsen en territoria van vleermuizen in het plangebied. Ook worden de aangevoonde vliegroutes buiten het plangebied weergegeven

Tabel 5.2 Aangevoonde verblijfplaatsen tijdens het onderzoek naar vleermuizen ter plaatse van het plangebied KLI007

Plangebied	Straat en huisnummer	Soort	Type verblijf	Locatie
KLI007	Klijnstraat 25	Gewone dwergvleermuis	Zomer verblijf	Nokpan aan de kopse kant
KLI007	Klijnstraat 23	Gewone dwergvleermuis	Paar-/winterverblijfplaats	Exacte locatie onbekend
KLI007	Klijnstraat 35	Gewone dwergvleermuis	Paar-/winterverblijfplaats	Exacte locatie onbekend

5.4.1 Resultaten KLI007

Voorjaarsbezoek 1 - 30 mei 2024

Bij de eerste voorjaarsronde waren binnen het plangebied en directe omgeving gewone dwergvleermuizen en laatvliegers actief. Hierbij is rond 23:04 uur de eerste gewone dwergvleermuis waargenomen. Er zijn tijdens dit bezoek geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetoond. Gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waren voornamelijk aan het foerageren en lieten geen binding met het plangebied zien. Deze vlogen voornamelijk uit het zuidoosten richting het noordwesten, waarbij ze de bomenrijen langs de wegen gebruikten als vliegroute. Hierbij is rond 22:12 uur de eerste laatvlieger waargenomen.

Voorjaarsbezoek 2 - 20 juni 2024

Bij de tweede voorjaarsronde waren binnen het plangebied en directe omgeving weinig gewone en laatvliegers actief. Hierbij is rond 22:39 de eerste gewone dwergvleermuis waargenomen. Tijdens het bezoek zijn is één zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetoond binnen het plangebied. Deze bevindt zich ter plaatse van de nok van de Klijnstraat 25 (zie figuur 5.6). Laatvliegers waren voornamelijk aan het foerageren en lieten geen binding met het plangebied zien. Deze vlogen voornamelijk uit het zuidoosten richting het noordwesten, waarbij ze de bomenrijen langs de wegen gebruikten als vliegroute. Hierbij is rond 22:12 uur de eerste laatvlieger waargenomen.

Figuur 5.6 Aangetoonde zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis ter plaatse van de Klijnstraat 25 te Klijndijk

Voorjaarsbezoek 3 - 23 juni 2024

Bij de derde voorjaarsronde waren binnen het plangebied en directe omgeving enkele gewone dwergvleermuizen, laatvliegers en rosse vleermuizen actief. Hierbij is rond 02:15 uur de eerste gewone dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen. Rond 02:23 uur is de eerste ruige dwergvleermuis waargenomen. Er zijn tijdens dit bezoek geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetoond. Gewone dwergvleermuizen, ruige dwergvleermuizen en laatvliegers waren voornamelijk aan het foerageren en lieten geen binding met het plangebied zien. Deze vlogen voornamelijk uit het zuidoosten richting het noordwesten, waarbij ze de bomenrijen langs de wegen gebruikten als vliegroute. Op basis van de drie voorjaarsbezoeken wordt verondersteld dat het hier gaat om een vaste en daarmee essentiële vliegroute voor vleermuizen.

Najaarsbezoek 1 - 28 augustus 2024

Tijdens het bezoek zijn er twee paarterritoria vastgesteld van gewone dwergvleermuis bij de Klijnstraat 23 en 35. Hierbij is rond 22:16 uur de eerste gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis waargenomen. Binnen deze territoria werd er gebaltst door mannelijke gewone dwergvleermuizen. Binnen deze paarterritoria bevindt zich de paar-/winterverblijfplaats van gewone dwergvleermuis, echter zijn de vleermuizen niet in- of uitvliegend waargenomen. Omdat paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen zich altijd binnen het paarterritorium bevinden wordt er daarom vanuit gegaan dat er in de woningen van Klijnstraat 23 en 35 één paar-/winterverblijfplaats per woning is gevestigd. Verder was er enkele keren activiteit van laatvliegers en rosse vleermuizen die geen binding lieten zien met het plangebied.

Najaarsbezoek 2 - 18 september 2024

Tijdens het bezoek is er één paarterritoria vastgesteld van gewone dwergvleermuis bij de Klijnstraat 23. Binnen deze territoria werd er gebaltst door mannelijke gewone dwergvleermuizen. Binnen deze paarterritoria bevindt zich de paar-/winterverblijfplaats van gewone dwergvleermuis, echter zijn de vleermuizen niet in- of uitvliegend waargenomen. Omdat paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen zich altijd binnen het paarterritorium bevinden wordt er daarom vanuit gegaan dat er in de woningen van Klijnstraat 23 één paar-/winterverblijfplaats per woning is gevestigd. Hierbij wordt verondersteld dat dit dezelfde locatie betreft ter plaatse van Klijnstraat 23 zoals beschreven tijdens het bezoek van 28 augustus 2024. Andere vleermuissoorten zijn tijdens dit bezoek niet waargenomen.

5.4.2 Effecten en verbodsbepalingen*Verblijfplaatsen*

Uit het onderzoek is gebleken dat er ter plaatse één zomerverblijfplaats en twee paar-/winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aanwezig zijn in de woningen van het plangebied KLI007. Andere onderzochte verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en andere vleermuissoorten zijn niet aangetroffen in het plangebied en zijn derhalve uitgesloten. Door de geplande sloopwerkzaamheden worden de aanwezige zomerverblijfplaats en twee paar-/winterverblijfplaatsen vernield en kunnen individuen worden verstoord of gedood.

Bovenstaande leidt tot een overtreding van verbodsbepalingen artikel 11.46 lid 1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het nemen van maatregelen en het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is daarom noodzakelijk.

Vliegroutes

Uit het onderzoek is gebleken dat de bomenlanen te westen en oosten van het plangebied gebruikt worden als vliegroute voor vleermuizen. Deze vliegroutes worden met de voorgenomen werkzaamheden niet aangetast. Om negatieve effecten en overtreding van verbodsbepalingen artikel 11.46 lid 1 van het Bal te voorkomen dienen deze vliegroutes tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode april tot en met oktober niet te worden aangelicht.

6 Vervolgstappen

In dit hoofdstuk is aangegeven of mitigerende maatregelen van toepassing zijn en of een omgevingsvergunning nodig.

6.1 Is er een omgevingsvergunning nodig?

Uit nader onderzoek blijkt dat (beschermde functies van) spreeuw en gewone dwergvleermuis aanwezig zijn in het plangebied. Negatieve effecten op nestplaatsen van spreeuw en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis zijn niet uitgesloten. Negatieve effecten leiden potentieel en zonder mitigerende of compenserende maatregelen tot het overtreden van respectievelijk artikel 11.37, lid 1 van het Bal (spreeuw) en artikel 11.46, lid 1 van het Bal (gewone dwergvleermuis). Voor deze soorten moeten mitigerende en compenserende maatregelen getroffen worden en moet een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteiten aangevraagd worden.

Een omgevingsvergunning voor de activiteit kan alleen worden verkregen als:

- Er sprake is van een wettelijk belang¹
- De staat van instandhouding van de soort niet verslechtert of 'de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan' (andere Europeesrechtelijk beschermde soorten en nationaal beschermde soorten)²
- Uit een alternatievenafweging blijkt dat er ten aanzien van bijvoorbeeld de locatie, planning, inrichting, ontwerp en werkwijze geen reële ('bevredigende') alternatieven zijn met minder effecten op beschermde soorten³

¹ zie artikel 8.74j lid 1 onder b Bkl (vogels), artikel 8.74k lid 1 onder b Bkl (andere Europeesrechtelijk beschermde soorten) of artikel 8.74l lid 1 onder b Bkl (nationaal beschermde soorten)

² zie artikel 8.74j lid 1 onder c Bkl (vogels), artikel 8.74k lid 1 onder c of artikel 8.74l lid 1 onder c Bkl (andere Europeesrechtelijk beschermde resp. nationaal beschermde soorten)

³ Zie artikel 8.74j lid 1 onder a Bkl (vogels), artikel 8.74k lid 1 onder a Bkl (andere Europeesrechtelijk beschermde soorten) of artikel 8.74l lid 1 onder a Bkl (nationaal beschermde soorten)

6.2 Spreeuw

Negatieve effecten op één nestplaats van spreeuw is aan de orde. Negatieve effecten leiden tot het overtreden van artikel 11.37, lid 1 Bal. Er zijn mitigerende en compenserende maatregelen nodig en er moet een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd.

Wettelijk belang

Spreeuw is beschermd door artikel 11.37 Bal (vogelsoorten). Een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit kan redelijkerwijs worden verkregen als kan worden onderbouwd dat het voornemen minstens het volgende wettelijke belang dient (zie artikel 8.74j lid 1 onder b Bkl):

- Volksgezondheid of openbare veiligheid

Mitigatie en compensatie

Voor de compensatie van één nestplaats van spreeuw is het noodzakelijk dat voorafgaand aan de werkzaamheden alternatieve nestplaatsen voor spreeuw gecreëerd worden. Tevens moeten in de permanente situatie nestplaatsen worden ingebouwd.

Concreet betekent dit het volgende:

- Het ruim voor de sloop ophangen van twee tijdelijke nestkasten
- Het spreeuwvrij maken van de te renoveren woningen in de minst kwetsbare periode van spreeuw
- Een controle voor de start van de sloop om zeker te weten dat spreeuwen de nesten hebben verlaten
- Het plaatsen/creëren van twee permanente nestplaatsen voor spreeuw

Voor deze alternatieve nestplaatsen wordt een gewenningsperiode van drie maanden voorafgaand aan de start van de werkzaamheden gehanteerd in lijn met het kennisdocument van huismus (BIJ12, 2023). Dit geeft de spreeuw voldoende tijd om een nieuwe nestplaats te vinden. In de gewenningsperiode dienen zowel de huidige als de alternatieve verblijfplaatsen aanwezig en functioneel te zijn.

De te nemen maatregelen en bijbehorende randvoorwaarden dienen verder uitgewerkt te worden in een activiteitenplan dat als basis dient voor de aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna activiteit.

6.3 Vleermuizen

Negatieve effecten op één zomerverblijfplaats en twee paar-/winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis zijn aan de orde. Negatieve effecten leiden tot het overtreden van artikel 11.46, lid 1 van het Bal. Er zijn mitigerende en compenserende maatregelen nodig en er moet een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd.

Wettelijk belang

Gewone dwergvleermuis is beschermd door artikel 11.46 van het Bal. Een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit kan redelijkerwijs worden verkregen als kan worden onderbouwd dat het voornemen aan het volgende wettelijke belangen voldoet (zie artikel 8.74j lid 1 onder b van het Bkl):

- Volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit kan ook van sociale of economische aard zijn of verband houden met gunstige effecten voor het milieu

Mitigatie en compensatie

Voor de compensatie van één zomerverblijfplaats en twee paar-/winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis is het noodzakelijk dat voorafgaand aan de werkzaamheden alternatieve verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis worden gecreëerd. Tevens dat in de permanente situatie verblijfplaatsen worden ingebouwd.

Concreet betekent dit het volgende:

- Het ruim voor de sloop ophangen van 12 tijdelijke kleine vleermuiskasten in de buurt van KLI007
- Het vleermuisvrij maken van de te slopen woningen in de minst kwetsbare periode van gewone dwergvleermuis
- Een controle voor de start van de sloopwerkzaamheden om zeker te weten dat de vleermuizen de woningen hebben verlaten
- In de nieuwbouw woningen inbouwen van 12 permanente zomer-/paar-/winterverblijfplaatsen ter plaatse van KLI007

De alternatieve zomer-/paar-/winterverblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis kennen een gewenningsperiode van drie maanden in de periode april tot en met oktober, voorafgaand aan de start van de werkzaamheden. In de gewenningsperiode dienen zowel de huidige als de alternatieve verblijfplaatsen aanwezig en functioneel te zijn. De te nemen maatregelen en bijbehorende randvoorwaarden dienen verder uitgewerkt te worden in een activiteitenplan dat als basis dient voor de vergunningaanvraag voor een flora- en fauna activiteit.

6.4 Omgevingsvergunning

De activiteit heeft effecten op de volgende beschermde soort, zodat een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd moet worden: spreeuw en gewone dwergvleermuis.

Om een omgevingsvergunning aan te vragen moet een activiteitenplan opgesteld worden. In het activiteitenplan moet ingegaan worden op de volgende onderdelen:

- De beoogde ontwikkeling en de planning hiervan
- De aanwezige soorten, de beschermde ecologische functies en hoe die zijn onderzocht
- De te overtreden verbodsbepalingen
- De mitigerende en compenserende maatregelen

- Het wettelijk belang van de ontwikkeling
- De staat van instandhouding van de soort
- Een alternatievenafweging

Als het bevoegd gezag akkoord gaat met de alternatievenafweging, het wettelijk belang en de maatregelen die getroffen worden om negatieve effecten te verzachten of te voorkomen, verleent deze de gevraagde vergunning. In dat geval zijn er vaak in de verleende vergunning maatwerkvoorschriften waaraan voldaan moet worden. Meestal is één van die voorschriften het opstellen van een werkprotocol waarin de mitigerende en compenserende maatregelen uitgewerkt worden en waarin de aanwezigheid van ecologische begeleiding vereist wordt.

Bij formele vergunningaanvragen dient rekening gehouden te worden met een proceduredtijd. De wettelijk vastgestelde proceduredtermijn voor de behandeling van een enkelvoudige vergunningaanvraag bedraagt acht weken⁴. Het bevoegd gezag kan deze termijn eenmalig met zes weken verlengen tot een maximale proceduredtermijn van 14 weken. Tussentijds kan de procedure stilgelegd worden naar aanleiding van vragen vanuit het bevoegd gezag. De aanvragen krijgt doorgaans vier weken de tijd om deze vragen te beantwoorden waarna de procedure weer wordt vervolgd. In het geval van een meervoudige aanvraag kan de proceduredtijd oplopen tot zes maanden. Voor de afhandeling van de vergunningaanvraag worden door het bevoegd gezag doorgaans kosten (leges) in rekening gebracht. De hoogte van zulke leges kunnen per bevoegd gezag verschillen; de hoogte wordt doorgaans jaarlijks vastgesteld in een legesverordening.

6.5 Overige maatregelen

Algemene broedvogels zoals kauw

In het kader van de algemene zorgplicht moeten maatregelen bij eventuele werkzaamheden genomen worden om verstoring van broedende vogels te voorkomen. Deze maatregelen hebben de volgende uitgangspunten en worden beschreven in een ecologisch werkprotocol dat voorafgaand dient te worden opgesteld:

- Indien mogelijke werkzaamheden toch in de broedperiode van de meest te verwachten soorten (globaal half maart - half augustus) plaatsvinden dient een broedvogelcontrole uitgevoerd te worden
- Als tijdens de controle blijkt dat een broedgeval aanwezig is, dient een verstoringsvrije zone rond het nest bepaald te worden door een ter zake kundige ecooloog. In deze zone mag niet gewerkt worden totdat het nest weer verlaten is
- Nesten welke gedurende het nestseizoen eieren of jongen bevatten, zijn te allen tijde beschermd

In het kader van de specifieke zorgplicht (zie artikel 11.27 van het Bal) dienen er enkele aanvullende maatregelen genomen te worden, om schade aan niet strikt beschermde soorten te voorkomen. Deze maatregelen bestaan uit:

⁴ Termijnen starten na vaststelling van de ontvankelijkheid van de vergunningaanvraag, dat is wanneer -bijvoorbeeld- is vastgesteld dat deze juist is ingevuld en compleet is.

- Tijdens het bouwrijp maken van het terrein de werkzaamheden vanuit één richting uitvoeren. Hierdoor kan aanwezige fauna het gebied tijdig ontvluchten
- Houd de doorlooptijd zo kort als redelijkerwijs mogelijk is

7 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn de conclusies en gevolgen voor de beoogde ontwikkeling samengevat.

7.1 Aanleiding

Stichting Woonservice Drenthe en Groningen is van plan de woningen ter plaatse van de Klijnstraat 23, 25, 35 en 37 te Klijndijk te slopen en hier nieuwbouw te realiseren aan de. TAUW heeft een natuurtoets uitgevoerd, gevolgd door een nader onderzoek naar verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en vleermuizen.

7.2 Conclusie

Huisumus en gierzwaluw

In de woningen in het plangebied zijn geen nestlocaties van huismus en gierzwaluw vastgesteld. Door de geplande sloopwerkzaamheden worden ter plaatse van de plangebieden geen nestplaatsen van huismus of gierzwaluw vernield en kunnen zo ook geen individuen worden verstoord of gedood. De sloop staat gepland in het vierde kwartaal (oktober tot en met december) van 2025. Hierbij wordt in de winterperiode gesloopt buiten de kwetsbare perioden van huismus (niet tijdens periodes van vorst, ijzel en sneeuw). Hiermee vinden ook geen negatieve effecten plaats door verstoring op de aangetoonde nestlocaties en individuen van huismus buiten het plangebied ter plaatse van de Klijnstraat 10-12 en 19-21 tijdens de werkzaamheden. Bovenstaande leidt dus niet tot een overtreding van verbodsbepalingen artikel 11.37 lid 1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het nemen van maatregelen en het aanvragen van een Omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is daarom voor de nesten van huismus niet noodzakelijk.

Spreeuw

In één van de woningen in het plangebied is één nestlocatie van spreeuw vastgesteld. Dit is ter plaatse van de Klijnstraat 35. Door de geplande sloopwerkzaamheden worden ter plaatse van de plangebieden nestplaatsen van spreeuw vernield en kunnen zo ook individuen worden verstoord of gedood. Bovenstaande leidt niet tot een overtreding van verbodsbepalingen artikel 11.37, lid 1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Maatregelen en het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit in het kader van de Omgevingswet zijn voor spreeuw noodzakelijk.

Gewone dwergvleermuis

Uit het onderzoek is gebleken dat er ter plaatse één zomerverblijfplaats en twee paar-/winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aanwezig zijn in de woningen van het plangebied KLI007. Dit is ter plaatse van de Klijnstraat 23, 25 en 35.

Door de geplande sloopwerkzaamheden worden deze verblijfplaatsen vernield en kunnen individuen worden verstoord, verwond of gedood. Bovenstaande leidt tot een overtreding van verbodsbepalingen artikel 11.46, lid 1 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Maatregelen en het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit is voor gewone dwergvleermuis noodzakelijk.

Hiervoor dient een activiteitenplan opgesteld te worden voor gewone dwergvleermuis waarin de te nemen mitigerende en/of compenserende maatregelen, alternatievenafweging en de toelichting op het wettelijk belang zijn uitgewerkt.

Vliegroutes

Uit het onderzoek is gebleken dat de bomenlanen te oosten en westen van het plangebied gebruikt worden als vaste en daarmee essentiële vliegroute voor vleermuizen. Deze vliegroute wordt met de voorgenomen werkzaamheden niet aangetast. Om negatieve effecten en overtreding van verbodsbepalingen artikel 11.46, lid 1 van het Besluit activiteiten leefomgeving te voorkomen dienen deze vliegroutes tussen zonsondergang en zonsopkomst niet te worden aangelicht.

Overige vleermuizen

Tijdens het onderzoek naar vleermuizen zijn geen waarnemingen gedaan die duiden op een verblijfplaats van gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis of kleine dwergvleermuis. Daarmee zijn verblijfplaatsen van deze soorten uitgesloten. Een omgevingsvergunning of maatregelen zijn voor deze soorten niet nodig.

Algemene broedvogels

Tijdens het onderzoek naar huismus is één broedgeval van de kauw vastgesteld. Voorafgaand aan werkzaamheden in de broedperiode van de meeste te verwachten soorten (spreeuw en kauw) (globaal half maart-half augustus) dient een broedvogelcontrole uitgevoerd te worden. Als tijdens de controle blijkt dat een broedgeval aanwezig is, dient een verstoringsvrije zone rond het nest bepaald te worden door een ter zake kundige ecooloog. In deze zone mag niet gewerkt worden totdat het nest weer verlaten is.

Tabel 7.1 Samenvatting resultaten soortgericht onderzoek

Soort	Aanwezig in het plangebied	Negatieve effecten	Omgevingsvergunning nodig
Spreeuw	Ja, 1 nestplaats	Ja, 1 nestplaats	Vóór start van de werkzaamheden binnen het plangebied: Opstellen van een activiteitenplan en aanvraag van een Omgevingsvergunning.
Gewone dwergvleermuis	Ja, 1 zomerverblijfplaats en 2 paar-/winterverblijfplaatsen	Ja, 1 zomerverblijfplaats en 2 paar-/winterverblijfplaatsen	Vóór start van de werkzaamheden binnen het plangebied: Opstellen van een activiteitenplan en aanvraag van een Omgevingsvergunning. Indien er s 'nachts wordt gewerkt dienen de omliggende bomenlanen niet te worden aangelicht.
Algemene broedvogels	Ja, 1 nestlocatie van kauw	Nee, tenzij actief broedend tijdens de werkzaamheden	Opstellen werkprotocol. Als wordt gewerkt in de periode half maart - half augustus is voor de start van werkzaamheden een broedvogelcontrole nodig.

8 Literatuur

Alefs P., van Els P., Foppen R. & Vogel R. 2021. Vogelsoorten in de provincie Drenthe waarvan nestplaatsen en rustplaatsen jaarrond van betekenis zijn. Sovon-rapport 2021/07. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

BIJ12, 2023. Kennisdocument Huismus. Versie 2.1, februari 2023

BIJ12, 2023. Kennisdocument Gierzwaluw. Versie 2.0, juli 2023

BIJ12, 2024. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. Versie 2.0, april 2024

Vergeer J.W., Van Dijk A.J., Boele A., van Bruggen J. & Hustings F., 2016. Handleiding Sovon broedvogelonderzoek: Broedvogel Monitoring Project en Kolonievogels. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Vleermuisprotocol 2021.

Geraadpleegde internetwebsites:

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

Kenmerk

R027-1290169NWI-V01-prr-NL

www.zoogdiervereniging.nl